

Steenmarter Diepswal 46 Leek

Notitie met betrekking tot de uitvoering van mitigerende maatregelen in het kader van het verdwijnen van een verblijfplaats van de steenmarter (*Martes foina*)

R.M. Koelman; 17 januari 2014

Notitie N2014001 van de Zoogdierverseniging

Inleiding

Op het perceel Diepswal 46 bevindt zich een sinds 2007 niet meer bewoonde boerderij. Deze zal worden gesloopt. Op het perceel zal vervolgens nieuwbouw plaatsvinden (verblijfslocatie voor personeel van een nabijgelegen vleesverwerkende industrie).

Tijdens een flora en fauna quick-scan in juli 2013 werd geconstateerd dat de boerderij door de steenmarter (*Martes foina*) als verblijfplaats wordt gebruikt (Stockmann 2013). Door de sloop van de boerderij zal deze functie verdwijnen. De steenmarter en zijn verblijfplaatsen zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. De steenmarter is onder deze wet een matig zwaar beschermde soort van tabel 2.

Voor de vernietiging van de verblijfplaats van de steenmarter is een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet aangevraagd en verkregen (FF/75C/2013/0278). In deze ontheffing zijn een aantal specifieke voorwaarden opgenomen. Hieronder de twee meest relevante:

- 1) *Vooraf zorgt u voor voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats voor de steenmarter.*
- 2) *Er dient een alternatieve voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats te worden gerealiseerd voor de steenmarter. Dit dient te gebeuren vóór de sloop van de boerderij en onder begeleiding van een deskundige van de Zoogdierenvereniging Nederland.*

In het kader van voorgaande is op vrijdag 10 januari 2014 een veldbezoek afgelegd door de auteur, in het bijzijn van dhr. Bosman van Friesenpersoneel GmbH. Tijdens dit veldbezoek is gekeken naar de mogelijkheden om de gestelde mitigerende maatregelen uit te voeren (welk type voorziening en op welke locatie?). Tevens is door middel van een korte inspectie van het interieur van de boerderij de huidige situatie met betrekking tot de steenmarter beoordeeld.

Advies mitigatie

Het is niet goed bekend of het bij de verblijfplaats in de boerderij om een solitaire steenmarter gaat of om een verblijfplaats van een vrouwtje met jongen. Zowel het onderzoek in juli 2013 als het veldbezoek in januari 2014 geven hier geen uitsluitsel over. Op grond van het relatief beperkte aantal latrines in de boerderij lijkt een verblijfplaats van een solitaire marter het meest waarschijnlijk.

In de nieuwbouw is geen plaats voor een alternatieve verblijfplaats voor de steenmarter. Deze zal daarom elders op het terrein moeten worden gerealiseerd. Een alternatieve verblijfplaats kan in principe bestaan uit een bepaald type kast (steenmarterkast), al dan niet in combinatie met een takkenhoop ('marterhoop').

Op het perceel Diepswal 46 is eigenlijk alleen de meest zuidwestelijke hoek momenteel geschikt voor plaatsing van een kast en takkenhoop. In dit deel van het terrein bevindt zich langs de erfgrans een bomengroepje (els, vlier en berk). Deze bomengroep grenst bovendien aan een braakliggend terrein waar in het verleden een boerderij heeft gestaan.

Geadviseerd wordt om enerzijds een steenmarterkast op te hangen aan een van de aanwezige elzen in het bomengroepje. Anderzijds wordt geadviseerd om in het groepje bomen ook een marterhoop aan te leggen, bestaande uit een takkenhoop met in de kern een steenmarterkast. De marter heeft dan de keuze uit twee typen verblijfplaatsen (een hoge kast en één op de grond), wat naar inschatting de kans dat tenminste één van de kasten ook daadwerkelijk door een marter gebruikt gaan worden aanzienlijk vergroot.

Rondom de nieuw bebouwing zal een tuin aangelegd worden door een tuinarchitect (mondelijke mededeling dhr. Bosman). In het ontwerp dient er rekening mee te worden gehouden dat de marterkasten zich ook na de herinrichting van het perceel in een rustige hoek daarvan bevinden. Dat betekent onder meer dat er in de onmiddellijke omgeving van de kasten géén pad of terras dient te worden aangelegd en dat langs de boomgroep een 'bufferzone' dient te worden aangelegd door de aanplant van een strook met struiken.

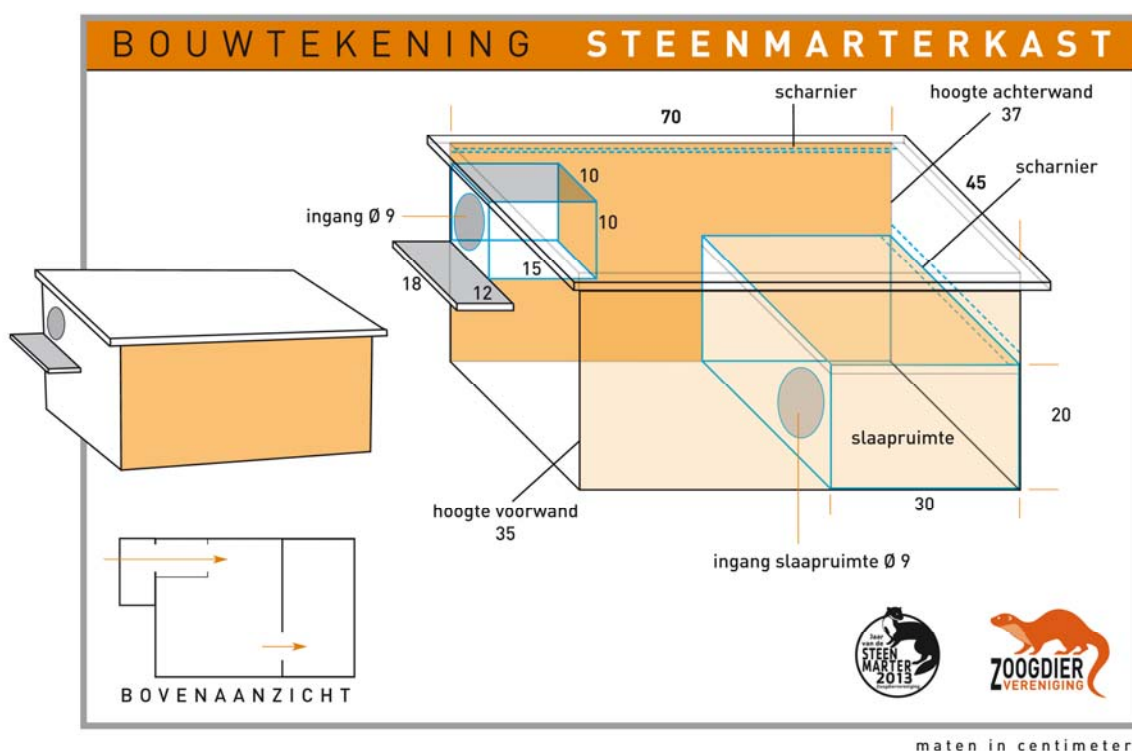
In eerste instantie zal nog vóór de sloop van de boerderij de steenmarterkast aan de els worden geplaatst (mondelijke mededeling dhr. Bosman). Hiermee is op dat moment voldaan aan de minimale vereisten van de verleende ontheffing. Na de herbouw en inrichting van het erf zal ook de takkenhoop met steenmarterkast worden aangelegd, waarmee de mitigerende maatregelen voor de steenmarter in principe zijn afgerond.

Bronnen

Dienst Regelingen, 2013. Ontheffing FF/75C/2013/0278 van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de steenmarter (*Martes foina*).

Stockmann, L., 2013. Flora en fauna quick-scan boerderij en erf Diepswal 46 Leek. Rapport Landschapsbeheer Groningen, Groningen.

Bijlagen

Afbeelding 1. Bouwtekening van een speciaal voor de steenmarter ontworpen kast. Deze tekening is ook te vinden op de website van de Zoogdierverseniging.

Afbeelding 2. Bomengroepje aan de zuidwestkant van het perceel Diepswal 46 te Leek waar de marterkasten geplaatst zullen worden. Rechts op de foto is het schuurgedeelte van de te slopen boerderij te zien. Foto: R.M. Koelman - Zoogdiervereniging.

Afbeelding 3. De els in het bomengroepje waaraan een steenmarterkast zal worden opgehangen (de boom gemerkt met een rode stip). De kast dient op vier tot vijf meter hoogte te worden opgehangen. Foto: R.M. Koelman - Zoogdiervereniging.